

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

F.J. Hoogendam (SP)

d.d. 9 april 2026

Nummer

4386

Onderwerp

Regelgeving staalslakken

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 2 april jl. berichtte Nieuwsuur[1] dat het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat nog altijd geen startsein gegeven heeft voor twee belangrijke RIVM-onderzoeken naar staalslakken. Het gebruik van staalslakken is omstreden omdat de zware metalen kunnen uitlogen onder invloed van het regenwater, en daardoor in de bodem en het drinkwater terecht kunnen komen.

Op 6 maart berichtte onderzoeksplatform Investico[2] over een brief die het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afgelopen december stuurde aan alle gemeenten, provincies en omgevingsdiensten, maar die niet openbaar werd gemaakt. In deze brief werd gemeenten verboden om het gebruik van staalslakken zelf aan banden te leggen. Plaatsen die al een lokaal verbod op gebruik van het vervuilende materiaal hebben ingesteld, moeten dat dit jaar nog terugdraaien, vindt het ministerie. De maatregelen die de minister heeft opgelegd, verlopen echter in januari 2027[4].

Onder andere de gemeente Gorinchem weigert zich aan dit verbod te houden. In het dorp Spijk in de aangrenzende gemeente West-Betuwe is in 2018/2019 ca. 670.000 ton staalslakken aangevoerd voor het maken van een geluidswal langs de A15. In februari 2019 constateerde Waterschap Rivierenland verontreiniging van het oppervlaktewater rondom dit terrein. Zij schrijven daarover op hun website[3]: “Uit onderzoek bleek dat de staalslakken niet zijn aangebracht zoals voorgeschreven in het certificaat. Dit zorgt ervoor dat de staalslakken in contact staan met regenwater en grondwater. Water dat in contact is gekomen met staalslakken bevat hierdoor diverse (zware) metalen en heeft een zeer hoge pH. Zonder maatregelen komen deze verontreinigingen in het milieu.”

Een en ander heeft geleid tot veel onrust in zowel de Gelderse gemeente West-Betuwe als ook in de gemeente Gorinchem, dat direct grenst aan de golfbaan, met name omdat de verontreinigde grond verplaatst is richting de gemeentegrens. Ook de gemeente Gorinchem houdt voorlopig vast aan haar vergunningplicht, “om te voorkomen dat de samenleving aan de slag mag als het misgaat”. “Dat blijven we doen totdat het Rijk zelf met beter beleid komt”, zegt wethouder Mark de Boer.[2] De staatssecretaris geeft wethouders inmiddels meer ruimte[4].

1. *Bent u bekend met de situatie rondom de staalslakken in Spijk, en de daaropvolgende onrust in de gemeente Gorinchem?*

Antwoord

Ja, wij hebben kennis genomen van de situatie in Spijk.

2. *Aangezien de provincie verantwoordelijk is voor het beheer en de kwaliteit van het grondwater[5], heeft zij ook een rol in deze kwestie. Wat doet GS om te voorkomen dat de verontreinigde grond het Zuid-Hollandse drinkwater besmet?*

Antwoord

De provincie Zuid-Holland beschermt de drinkwaterwinningen door regels te stellen aan activiteiten binnen de vastgestelde grondwaterbeschermingsgebieden. Ook voor het toepassen van grond en baggerspecie in deze gebieden zijn regels gesteld, waarbij in bepaalde gevallen een omgevingsvergunning verplicht kan zijn. De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) definieert grond als afkomstig van een landbodem, baggerspecie van de oever of de bodem van een oppervlaktewater. Het toepassen van grond of baggerspecie dat voldoet aan de (bodem)kwaliteitsklasse wonen, die is opgenomen in de ZHOV, is zonder meer toegestaan. Als echter het voornemen is om grond of baggerspecie – en bijvoorbeeld ook circulaire bouwstoffen – toe te passen van een lagere minimaal vereiste kwaliteit, dan zal een omgevingsvergunning aangevraagd moeten worden.

3. *Heeft u contact gehad met uw collega's in de provincie Gelderland die niet alleen verantwoordelijk zijn voor het beheer en de kwaliteit van het eigen grondwater, maar ook kunnen bijdragen aan de oplossing van dit specifieke probleem in Zuid-Holland?*

Antwoord

Wij hebben over de betreffende situatie geen contact gehad met de provincie Gelderland.

4. *Wat doet de provincie Gelderland om de schadelijke effecten van het gebruik van staalslakken te bestrijden?*

Antwoord

Dat is ons niet bekend. Het is aan de provincie zelf en de betreffende gemeenten hoe hiermee om te gaan.

5. *Wat doet GS om te zorgen dat gemeenten niet worden opgezadeld met vervuilende staalslakken, met name wanneer de maatregelen van de minister aflopen?*

Antwoord

Voor het toepassen van grond- en bouwstoffen is het bevoegd gezag belegd bij de gemeenten. Het toezicht op certificerende instanties (bijvoorbeeld KIWA) van circulaire bouwstoffen is belegd bij de Inspectie Leefomgeving en Transport van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Tot in ieder geval begin 2027 geldt de "Tijdelijke regeling verbod en vergunningplicht toepassing LD- en ELO-staalslak", waarin IenW een verbod heeft opgenomen om "niet-vormgegeven bouwstoffen met daarin meer dan 20 massaprocent staalslak op of in de landbodem toe te passen" ([wetten.nl - Regeling - Tijdelijke regeling verbod en vergunningplicht toepassing LD- en ELO-staalslak - BWBR0051301](https://wetten.nl/Regeling-Tijdelijke-regeling-verbod-en-vergunningplicht-toepassing-LD-en-ELO-staalslak-BWBR0051301)). Het is nog niet bekend of er daarna een aangepaste regeling komt, zie ook bijgevoegde brief van de Staatssecretaris van IenW, van 2 april jl. Uiteraard houden we dit nauwlettend in de gaten.

De provincie maakt zelf in bepaalde gevallen ook gebruik van circulaire bouwstoffen. Daarbij wordt uiteraard strikt conform de geldende wet- en regelgeving gewerkt en uitsluitend gebruik

[3] <https://www.waterschaprivierenland.nl/golfbaan-spijk-en-staalslakken>

[4] <https://www.bd.nl/west-betuwe/staatssecretaris-in-uitzonderlijke-gevallen-mag-gorinchem-toch-iets-tegen-staalslakken-doen~a7b56945/>

[5] <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/water/grondwater/>